

ОБОБЩИТЕЛНИ ТЕМИ С ИГРОВИ МЕТОДИ (описание на собствена добра педагогическа практика)

Даниела Димитрова

Основно училище „Неофит Рилски“, Дупница

Резюме. В настоящата статия е представена педагогическа практика по английски език в начален курс на обучение. Тезата е, че дидактичните игри допринасят за получаването на необходимите резултати според учебната програма. Целта е да се направи обучението интересно и предизвикателно. Това води до активно участие в учебния процес и равностойно участие на всички ученици. Прилагането на игровите методи особено в обобщителни теми помага да се създаде активно и интерактивно учене. Реализирането на модела повишава ефективността от обучението и може да се прилага и в по-горните степени на образование.

Keywords: summary, games, practice, education, English

Дидактичните игри заемат голям дял в чуждоезиковото обучение. Имат образователни и възпитателни задачи. Чрез правилата на игрите учениците се приучават на дисциплинираност и приятелски взаимоотношения. Дидактичните игри будят интерес и са близки до основната дейност на децата – играта (Лесова, 1990).

В много отношения за децата общуването също е игра: те еднакво успешно общуват с кукли, с животни, с роботи и с хора. Те обичат да си играят с езика, да си измислят словосъчетания, да променят и да създават нови думи. Децата усвояват много повече чрез действия чрез игра, отколкото чрез съзнателно учене. Освен това темпът на интелектуално и психическо развитие е строго индивидуален при всяко дете, както и децата не обичат да вършат неща, които не са им интересни. Следователно учебният процес трябва така да бъде организиран, че да възбужда любопитство и желание за усвояване у всеки.

Ето защо основният методически принцип при разработката на обобщителни теми е учене чрез действие и игра. Целта е да се стимулира активна употреба на новата лексика и структурни модели в максимално освободен от учителски контрол контекст. Изучаваният материал е вграден в най-разнообразни игри, повечето от които имат състезателен характер. Като се има предвид естественото увлечение на децата в играта и стремежът към победа, игрите подсилват активното усвояване на съответния материал. От друга страна, в края на урока, когато учениците са уморени и разсеяни, игрите са една чудесна форма за поддържане на интереса към учебния процес¹⁾

Прилагам игрови методи в учебните единици „Up to now“ от учебника „Hello“ на издателство „Просвета“ за ученици от начална училищна възраст. Най-напред разделям класа на два или три отбора в зависимост от това, колко редици участват. Съобщавам на децата върху какъв материал ще бъде състезателната игра, като предупреждавам за възможните трудности в нейното изпълнение. Обяснявам правилата на играта, показвам как се изпълняват упражненията и насочвам вниманието към дадените модели в учебника, които трябва да се следват за успешно изпълнение на поставената задача. След това давам възможност най-напред на по-изявените и нетърпеливи ученици от всяка редица да вземат участие, да четат, превеждат или изпълнят упражнение за английската граматика. По този начин те дават пример на останалите по-плахи, по-неуверени и по-стеснителни ученици. Внимавам във всеки отбор да се включат деца с различна езикова подготовка, така че в отборите да има приблизително равни сили. Настоявам всички ученици да участват по реда на подреждането си в клас, за да има справедливост и активност от всички. Позволявам на по-знаещите да помагат на по-трудно справящите се ученици. В този случай паметта на учениците е предизвикана и те са мотивирани да мислят и да отговорят. Понякога се изисква обединяване на колективни усилия за решаване на определен проблем. Така се получава другарска взаимопомощ. От друга страна, между редиците се получава страхотна конкуренция, защото участниците получават цяла точка за правилен отговор и половин точка за сгрешен отговор, т.е. когато изречението е прочетено или преведено неправилно или пък когато граматичното упражнение не е изпълнено.

Капитаните на отделните отбори осъществяват контрол за правилността на отговорите и създават ред в хода на играта. Обикновено капитаните изчисляват точките за правилните отговори. Създавам им чувството, че това, което става в клас, е забавна игра, която сами си организират. Цялата работа в клас е подчинена на два основни критерия: разнообразие и гъвкавост.

Използвам максимално ефективно упражненията и игрите, които допадат на учениците, и пропускам онези дейности, които не се възприемат с ентузиазъм. При обобщаване на резултатите от играта поздравявам тези, които са завършили първи, и окуражавам тези, които са завършили последни, като им напомням какъв материал да преговорят, за да бъдат победители следващия път. Положителното при използване на игрови методи при обобщителни теми е, че учениците следят внимателно отговорите на другарите си и се учат от своите и от чуждите грешки, като се опитват да не ги допускат повторно. По този начин постигам както дидактическата си задача – обобщение и затвърдяване на изучавания материал, така и часовете по английски стават по-интересни, забавни и приятни за учениците.

Игровите методи допринасят за модернизацията на образователния процес и за постигане на високи и устойчиви положителни резултати. Ето защо могат да бъдат взаимствани от колегите ми по английски език в прогимназиален и гимназиален етап на обучение.

Лингвометодиката разглежда езиковата игра като основно обучаващо средство в процеса на усвояване на чуждия език. Това е логично, защото играта е основен вид дейност за детето в предучилищна възраст, а в началното училище, където преподавам, тя запазва своето важно значение като обучаваща дейност наред с учебната. Игровите методи в уроците по чужд език се използват като средство за затвърждаване на знанията, за тренировка и за активна почивка. Като всеки друг вид дейност, езиковата игра има мотив, подбуждаща причина, определена цел и конкретно, разбираемо за учениците съдържание, което се реализира в изпълнителската част – игровите действия (Любенова, 2004).

В заключение ще припомня известното твърдение на Хумболд, че всъщност езикът не може да се преподава, могат да се създадат условия, в които той спонтанно, по собствен начин да се развие в съзнанието на изучаващите го. Като познавам особеностите на ученическата езикова личност, моето призвание е да създам възможно най-благоприятни условия за усвояване на английския език, да запала пламъчето на интереса и любовта към езика чрез игрови методи, които трябва да бъдат подхранвани и развивани през следващите етапи от обучението.

БЕЛЕЖКИ

1. Алианс, Английски език за предучилищна възраст. София: „Отворено общество“.

ЛИТЕРАТУРА

- Лесова П. и колектив. (1990). *Английски език за предучилищни курсове*.
София: „Народна просвета“.
- Любенова И. (2004). *Възможности на ранното чуждоезиково обучение*.
София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“.

SUMMARY THEMES WITH GAME METHODS (description of own good pedagogical practice)

Abstract. In this article is presented pedagogical practice in English in the primary education. The argument is that didactic games help to obtain the necessary results in the curriculum. The aim is to make learning interesting and challenging. This leads to active participation in the learning process and equal participation of all students. The application of gaming techniques especially in the summary themes helps create active and interactive learning. The implementation of the model increases the effectiveness of training and can be applied in the upper levels of education.

Daniela Dimitrova

✉ Primary school „Neofit Rilski“
Dupnitsa, Bulgaria
e-mail: dany_dimi@abv.bg